

Karşıyaka'dan Merhabalar,

Öncelikle yaşanan gecikmeden dolayı, köşenin sıkı takipçilerinden özür dileyerek yazıma başlamak istiyorum. Bu defaki gecikmenin nedeni, İspanya'nın Aviles kentinde 4-14 Ağustos 2006 tarihleri arasında düzenlenen, 11. San Agustin Açık Turnuvası'nda 20 Yaş altı sporcularımızın antrenörlük görevini üstlenmiş olmamdan kaynaklandı. Önceki yazılarımdan farklı olarak, çok büyük tecrübeler kazandığım bu turnuvadan haberlerle sizlerin karşısında bulunacağım.

20 Yaş altında ülkemizin en başarılı sporcuları arasında yer alan **WFM Zehra Topel** (2252), **Berkay Tulay** (2152), **WFM Kübra Öztürk** (2110), **Mustafa Yılmaz** (2086) ve **Eray Gürcan** (1883), bu yılki Jose Ramon Anı Turnuvası'ndaki kabilemizi oluşturuyordu. Geçtiğimiz yıl bu turnuvaya katılan FM Selim Çıtak, FM Yasin Emrah Yağız, Berç Deruni ve Atilla Köksal Yüksel oldukça başarılı sonuçlar elde etmiş olduğundan, sporcularımız aynı beklenti ve hedeflerle İspanya'ya doğru yola çıktılar.

Kafilenin İstanbul Atatürk Havalimanı'nda toplanması sonrasında, Madrid'e doğru olan yolculuğumuz başladı ve ilk sürprizi uçakta Azerbaycan kfilesiyle karşılaşmamızla yaşadık. Madrid'e ulaştıktan sonra ise Azerbaycan ekibiyle birlikte bizi bir otobüs karşıladı ve yaklaşık 7 saatlik bir yolculuk sonrasında turnuvanın oynanacağı Aviles kentine ulaştık. Aviles İspanya'nın kuzeybatısında Portekiz sınırına yakın, Asturias bölgesinin küçük, fakat modern bir kasabası...

Turnuva 9 tur İsviçre Sistemi'nde ve 90' + 30" inc. zaman temposunda oynandı. Toplam 10 farklı ülkeden 97 sporcu yaşanan kıyasıya mücadelenin içerisinde girdiler.

Aviles kentinin simgelerinden olan kilisenin görüntüsü.

Turnuvanın düzenlendiği spor kompleksinin dışardan görünümü.

Turnuva salonu oldukça profesyonelce düzenlenmişti.

San Agustin 2006'da Türkiye Kafilesi: Mustafa Yılmaz, Berkay Tulay, FM Alper Efe Ataman, WFM Zehra Topel, WFM Kübra Öztürk, Eray Gürcan.

Turnuvada Türk Sporcuların Sonuçları

Berkay Tulay	(2152) 6.5/9	5. (€300 para ödülü, 2335 ELO performans, +45,3 ELO değişimi)
WFM Zehra Topel	(2252) 6.0/9	12.
Eray Gürcan	(1883) 5.5/9	28. (2000 Elo altında 1., €150 para ödülü)
Mustafa Yılmaz	(2086) 5.0/9	31. (14 Yaş altında 3., 2184 ELO performans)
Kübra Öztürk	(2110) 5.0/9	38.

Özet olarak, turnuvadaki en başarılı sporcumuzun Berkay Tulay olduğunu söyleyebiliriz. Sürekli olarak üst masalarda oynayan son 2 yılın Türkiye Yaş Grupları Şampiyonu, IM Barrientos ve IM Karakehajov gibi kuvvetli rakipler karşısında kazanç kaçırın taraf oldu. Romen Gabriel Grecescu (2395) ve İspanyol Lluís Oms Fuentes'i (2310) yenerken hiç zorlanmadı. WFM Zehra Topel ise, son zamanlardaki yüksek performansını sergilemeyi sürdürdü. Eray Gürcan, ilk defa yurtdışında ülkemizi temsil etmenin stresini fazla yaşamadı ve son turlarda aldığı puanlarla para ödülü kazanmayı bildi. Mustafa 3.5/4 skoruyla, yalnızca IM Karakehajov ile berabere kalarak turnuvaya süper bir başlangıç yaptı. 5. turdaki rakibi İspanyol Lluís Oms Fuentes (2310) karşısındaki kesin kazanç konumu kazanabilseydi, herşey çok farklı olabilirdi. Yine de hiçbir rakipten korkmayan oyun stili ve kendine güveni beni çok etkiledi. Kübra belki de çok yoğun turnuva temposunun etkisiyle bu turnuvada istediği oyunları oynayamadı. Ama ileriki turnuvalarda o alıştırdığımız oyununu bizlere göstereceğinden en ufak bir şüphem bile yok.

Şimdi sizleri, oyuncularımızın bu turnuvadaki güzel partileriyle baş başa bırakıyorum.

WFM Zehra Topel, turnuva birincisi FM Marcos Llaneza Vega (2371) karşısında. Zehra bu partide kazancı kaçırarak beraberlikle yetindi.

İlk olarak inceleyeceğimiz parti, Bayanlar A-Milli Takımımız'ın da sporcusu olan WFM Zehra Topel'e ait. Genellikle konumsal oyunları tercih etmesine karşın, fırsat bulduğu takdirde keskin pozisyonlara girmekten çekinmeyen bir sporcumuz WFM Topel. İşte karşınızda bir Şah – Hint minyatürü...

Tebriz Idrisov (2042) – WFM Zehra Topel (2252)
XI San Agustin, Aviles 2006, [E84], (Ataman, A)

1 d4 ♘f6 2 c4 g6 3 ♗c3 ♕g7 4 e4 d6 5 f3

Zehra'yı kendi açılış repertuarının bir parçası olan Seamisch karşısında görmek, benim için hayli enteresan oldu.

5...0-0 6 ♕e3 ♗c6 7 ♗ge2 a6 8 ♖d2 ♜b8

Her iki tarafın da açılışın klasikleşmiş fikirlerini uygulamakta olduğunu görmekteyiz. Beyazlar f1-karesindeki filinin gelişimini aksatarak muhtemelen 0-0-0 tercihini seçeceğini gösteriyor. Ters kanatlara rok atılması sonrasında partinin sonucunu belirleyen faktör hız olacaktır. Beyazlar şah kanadındaki piyonlarını rakip şah karşısında ilerleterek hatlar açmayı ve bu şekilde siyahları rahatsız etmeyi hedefleyecek. Siyahlar ise, ...♗c6-a6-♜b8 hamleleriyle ...b5 sürüşünü hazırlamış olduğundan, aynı plana uygun hamlelerle beyaz şahı rahatsız edip, rakibin tüm dikkatini siyah şah etrafında odaklamasını engellemeye çalışacaktır.

9 d5?!

Yukarıdaki açıklamalarla uyumsuz olan, şüpheli bir hamle. Beyazlar merkezde alan kazanıp, d4-karesini kendi atının kullanımı için boşaltmayı hedefliyor. Ancak siyah karelerde (d4-e5 gibi) bu şekilde delikler açılması, hem de g7-karesinde 'gizlenmiş' bir siyah fil varken oldukça risklidir. Doğru bir fikir, 9 ♗c1!? e5 10 d5 ♗d4 11 ♗b3 ile uygulanabilirdi. 11 ♕xd4? exd4 12 ♖xd4 ♗xe4! varyantının beyazlar açısından kayıp olacağına dikkat edelim. WFM Topel, doğal hamlelerle Azeri rakibini yanıtlamayı tercih etti.

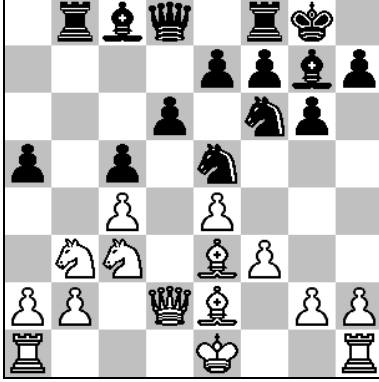
9...♗e5 10 ♗d4 c5!

İnce hesap gerektiren kuvvetli bir hamle. Şimdi irdelenmesi gereken konum, 11 dxc6 ep. bxc6 12 f4? c5! 13 fxe5 cxd4 14 ♕xd4 dxe5 15 ♕xe5 ♖xd2+ 16 ♗xd2 ♗xe4+! 17 ♕e3 ♕xe5 18 ♕xe4 ♕g7 varyantından sonra oluşuyordu. Tabii ki, açık olan pozisyonda fil çiftine sahip olan siyahların hayli fazla kazanç şansları olurdu. 11 ♗b3 ile atın geri dönmesi sonrasında ise, siyahlar 11...♕d7 ve 12...b5 ile henüz 6. hamlede aklına koyduğu ...b5 sürme planını rahatlıkla uygulayabilecekti.

11 dxc6 bxc6 12 ♕e2

Önceki notta değindiğimiz gibi, beyazların konumu agresif 12 f4 hamlesi için henüz hazır değildir.

12...c5 13 ♖b3 a5 (D)

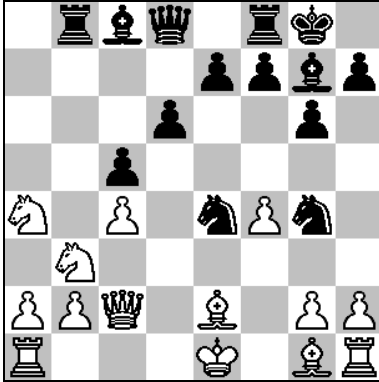

Beyazlar ne rok atabili, ne de rakip şah karşısında hücumu girişebildi. Tüm bunlar, açılış safhasında yapılan hatadan kaynaklandı. Siyahlar ise, vezir kanadındaki piyonlarını ilerleterek beyaz atları rahatsız etmeyi sürdürüyor.

14 f4?! ♖eg4 15 ♗g1 a4!

Çok kuvvetli bir tepki daha. Siyahlar e4-piyonunun f4-sürüşü sonrasında zayıflamış olduğunun farkına vararak, köşe piyonunu bir adım daha ilerletti. Şimdi örneğin 16 ♖c1 hamlesiyle piyon alışından vazgeçilirse, siyahlar 16...♗xb2! 17 ♖xb2 ♖xe4 ile kazanç konuma geçebilirdi.

16 ♖xa4 ♖xe4 17 ♖c2 (D)

17...♗xb3!!

İnanılmaz bir hamle! İki kuvvetle korunan beyaz at rakip tarafından yok ediliyor. Şimdi her iki alışı da bakacak olursak: 18 ♖xb3 ♖a5+! 19 ♖c3 (19 ♖f1 ♖d2+ 20 ♖e1 ♖f3+ 21 ♖f1 ♖e1+! 22 ♗xe1 ♖d2#) 19...♖xc3 ve -. 18 axb3 ♖a5+! 19 ♖d1 ♖gf2+ ve -. 18 ♖xe4 ise 18...♖a5+ ve takiben 19...♖xa4 ile yanıtlanırdı. Böyle bir konum, bir Şah – Hint oyuncusunun rüyalarında düşlediği pozisyonlardan birisi olmalı, öyle değil mi? Azeri Idrisov demoralize olmuş bir şekilde bir sonraki hamlesini yaptı.

18 0-0-0 ♖b4! 19 a3 ♗xa4! 20 ♖xa4 ♖gf2 21 ♗f3 ♖xd1 0-1

WFM Zehra Topel'den harika bir Şah – Hint partisi...

Berkay Tulay, son iki olimpiyatta Kolombiya Milli Takımı kadrosunda yer alan IM Sergio Barrientos karşısında.

Sizlerle paylaşmak istediğim diğer 2 partinin sahibi ise Berkay Tulay. 2152 gibi mütevazı bir ratingle turnuvaya 16. sırada başlayan Berkay, buna karşın kendisinden 200-300 rating yukarıdaki rakiplerinin eşleşmek istemediği bir oyuncu oldu. Herhalde iyi oyunu rakiplerini etkilemiş olacakki, son turda berabere yaptığı Polonyalı FM Maciej Rutkowski (2295) oyundan sonra yanıma gelip Türk oyuncularının bu kadar iyi oynamalarına karşın neden bu kadar düşük ratingli olduklarını sordu. Daha fazla bir söze gerek var mı, bilemiyorum...

İnceleyeceğimiz partide Berkay'ın rakibi olan IM Karakehajov, 2451 ELO ratingiyle turnuvaya 1. sırada başlayan oyuncuydu. Henüz 2. turda Mustafa Yılmaz'la berabere kalarak turnuvaya pek de istediği şekilde başlayamayan Bulgar oyuncu karşısında Berkay, turnuva boyunca istikrarlı bir şekilde sergilediği iyi oyununu bizlerden esirgemedi.

IM Kalin Karakehajov (2451) – Berkay Tulay (2152)
XI San Agustin, Aviles 2006, [A46], (Ataman, A)

1 d4 ♘f6 2 ♗f3 e6 3 e3 c5 4 ♙e2 b6 5 0-0 ♙b7 6 b3 cxd4 7 ♗xd4 a6

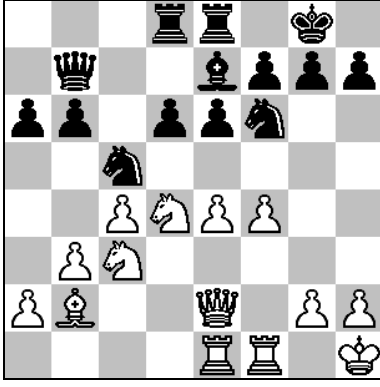
Enteresan bir şekilde Bulgar IM, açılışı çok hızlı oynayarak ancak += olarak değerlendirebileceğimiz konumlarla oyunortasına girmeyi alışkanlık haline getirmiş bir oyuncu. Ancak rakiplerinin, konumdaki incelikleri küçümseyip, rutin bir şekilde oyunlarına devam ettiğinde sıkıntılar yaşamakta olduğunu görüyoruz.

8 ♙b2 ♙e7 9 c4 0-0 10 ♗c3 ♖c7 11 ♙f3 d6 12 ♙xb7 ♖xb7

Beyaz renkli filler olmadan oynanan bir kirpi konumu. Bu inceliğin farkına varan Bulgar temsilci, pozisyonu beyazlar açısından kötü filsiz bir 'Maroczy' pozisyonuna çevirmeyi amaçlıyordu.

13 ♖e2 ♗bd7 14 e4 ♗ad8 15 ♙h1 ♗c5 16 ♗ae1 ♗fe8 17 f4 (D)

Ancak şimdi beyazlar temkinli 17 f3 yerine, partideki daha agresif olanağı tercih ediyor. Mücadeledeki kritik ana ulaşılmış olduğundan dolayı, Berkay burada uzunca bir süre düşünüp en kuvvetli hamle arayışına girdi.

17...d5!

Kirpi Sistemi'ndeki tematik merkez yarması. Siyahlar pasif bekleyişlerini sürdürmeyerek konumun uygun olduğunu anlayıp hemen harekete geçiyorlar.

18 cxd5 exd5 19 e5 ♞fe4

Beyaz piyonların ilerlemesi karşışığında, siyahlar da e4-karesinin kontrolünü aldılar.

20 ♞c1 ♟f8

e-hattının kalenin kullanımı için boşaltılması amacıyla. Alternatif bir fikir, tahtadan birer atı çıkaran 20...♞xc3 ve 21...♞e4 olabilirdi.

21 ♞d1 f6 22 ♞e3 fxe5 23 fxe5 ♞e6 24 ♞c6 ♞d7 25 ♞xd5

Görünüşe göre beyazlar avantajlı bir konum elde etti...

25...♞g3+!

Ancak siyahların elinde bulunan kuvvetli *zwischenzug* silahı, beyaz şahın konumunun bozulmasını sağlıyor.

26 hxg3 ♞xd5 27 ♞h5 g6 28 ♞f3 ♞d2

Zaman sıkışmasında bulunmasına karşın, Berkay tek hamleleri bulmayı başarıyor. Son hamlesiyle siyahlar ciddi karşı şanslar elde etmeye başladı.

29 ♟c3 ♞xa2 30 ♞d5 ♞g7

31 ♞f6 hamlesini keserek: 31 ♞f6?? ♞h6+ ve -+.

31 ♟d2 ♞h8 32 b4 ♞b2 33 ♟g1 a5 34 bxa5 bxa5 35 ♟e3 ♞b7 36 ♞f6 ♞b5 37 ♞d7 ♞e2

Tahta adeta yangın alanına döndü. Beyazlar partiyi kazandı derken, siyahlar her hamlesinde rakip için çözmesi gereken yeni sorunlar yaratıyor.

38 ♟f2 ♞d2 39 ♞d1 ♞xd7 40 ♞xd7 a4

Fritz 9 bu konuma siyahlar için, elindeki geçer piyon dolayısıyla açık üstün diyor. Ancak pratikte herşey o kadar da basit değildir.

41 ♞d4 ♞b1+ 42 ♟h2 ♞xd4?!

Halbuki siyahlar 42...♞c5 ile kazanma şanslarını sürdürebilirdi. Bundan sonra konum forse berabere oluyor.

43 ♖xd4 ♜d1 44 e6 ♜xd4 45 ♜xf8+ ♜xf8 46 ♖xd4 ♜e8 47 ♜xa4 ♜xe6 1/2-1/2

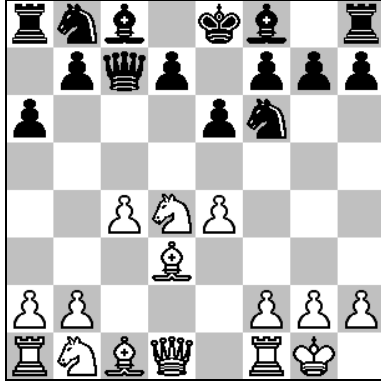
Açılışta fikirleri mi öğrenmek, yoksa hamleleri mi ezberlemek? Teori çalışmaktan hoşlanmayan birçok oyuncu, tek tek hamlelerin önem kazanmasından ziyade, daha çok fikirlerin uygulanmasının ön plana çıktığı açılışları tercih eder. GM Portisch'in öğrencileri arasında yer alan Berkay da fikirlere daha çok önem verdiğini şimdi inceleyeceğimiz partide gösterdi. Gerçekten de ilginç, fakat eğlenceli ve öğretici olan bir örnek.

Daniel Almeida Toledano (2250) – Berkay Tulay (2152)
XI San Agustín, Aviles 2006, [B42], (Ataman, A)

1 e4 c5 2 ♘f3 e6 3 d4 cxd4 4 ♘xd4 a6 5 ♖d3 ♜c7

Tabii ki konumun alacağı şekil, beyazların tercih edeceği devam yoluna göre ortaya çıkacak. Ancak 5 ♖d3 hamlesi, c-piyonunun önünün kapatılması fikrini engellemiş olduğundan, bu hamle sırasında genellikle beyazların partideki seçiminin oynanmış olduğunu görmekteyiz.

6 c4 ♘f6 7 0-0 (D)

Beyazlar 7 ♘c3 hamlesiyle rakibin ...♖b4 açmaz fikrini engellemek istemiş olmalı. Ancak kendisinin bu seçimi, rakibin enteresan olanağına izin veriyordu.

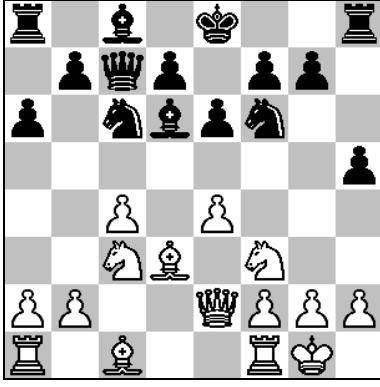
7...h5!?

İnanılmaz bir hamle. Siyahlar tüm açılış prensiplerini rafa kaldırarak, zayıf görünümlü beyaz şah karşısında agresif bir tutum içerisine giriyor. Bir önceki turda Plamen Mladenov (2229)'a karşı konumu zorlarken kaybeden Berkay, belki de kendisini kazanma zorunluluğunda hissetmiş olduğundan bu denli sert bir açılış tercih etmişti. Daha önce bu hamleyi IM Kıvanç Haznedaroğlu ve WIM Nilüfer Çınar'ın da tercih etmiş olduğunu görmek benim için ilginç oldu.

8 ♘c3 ♖d6!?

Siyahlar tempolu bir şekilde taşlarını geliştiriyor. Fakat daha önemlisi, kendisinin siyah karelerin kontrolünün önemini farkına vararak taşlarını bu yönde geliştirmesidir.

9 ♘f3 ♘c6 10 ♜e2 (D)

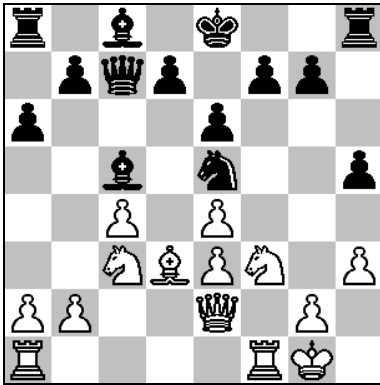
10...Bg4 11 h3 Qc5!

'Korkunç' ...Nd4 tehdidiyle. Konumun inceliklerini anlayamayan İspanyol oyuncu, etkisiz bir tepki veriyor.

12 Qe3?!

Denenmesi gereken hamle mutlaka 12 Nd5'ti. 12...exd5 13 exd5+ Ne7 14 Qd2 (b4 fikriyle) varyantı bizlere belirsiz bir konum sunabilirdi. Ancak, oyunun başından beri konumunu tutmak zorunda kalan beyazlar açısından, bir anda agresif bir kimliğe bürünmek çok kolay değildi. Partideki tercihten sonra ise beyazlar sefil bir piyon yapısıyla kalıyor.

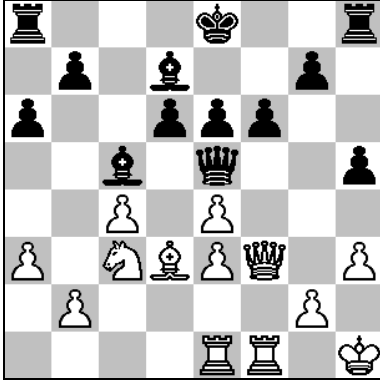
12...Nxe3 13 fxe3 Ne5 (D)

e5-karesinin kontrolünün sağlanması sonrasında konumun siyahlar açısından teknik anlamda kazanç olduğunu söyleyebilir miyiz? Belki henüz çok erken, ama pozisyonun beyazlar açısından çok da iç açıcı olmadığı gözlenmektedir.

14 Nxe5 Qxe5 15 Qf3 f6 16 Rae1 d6 17 Qh1 Qd7 18 a3? (D)

Belli ki beyazlar rakip konumda herhangi bir hedef yaratamayarak fikirsiz kaldı. Ancak bu İspanyol oyuncunun taktik öğeleri gözden kaçırması için bahane olmamalı.

18...♙xa3! 19 ♜e2 ♙xb2 20 ♜f4 ♜h6 21 ♞d1? ♙c3! 22 ♞b3 ♙xe1 23 ♞xb7 ♜c8 24 ♜xe1 g5
25 ♜e2 ♞a5 26 ♜d1 ♞c7 27 ♞xa6 ♜h8 28 ♞a3 ♙e7 29 ♜f1 ♜hf8 30 ♜d4 ♜a8 31 ♞b2 h4 32
♞d2 ♞a5 33 ♞b2 ♜ab8 34 ♞f2 ♞c3 35 ♙e2 ♜a8 36 ♙h2 ♜a3 37 ♜b1 ♞xe3 38 ♞xe3 ♜xe3 39
♜b7 ♜c8 40 ♙f3 ♜xc4 0-1

Gens Una Sumus!

Henüz birkaç yıl öncesine kadar ülkemiz sporcuları, oynayacak yeterli sayıda turnuva bulunmadığından dolayı sürekli olarak yakınıyorlardı. Artık aynı anda 3 ülkede satranç oynuyoruz! Bu 'yatırım'ların meyvelerini birkaç yıl içerisinde toplayacağımızdan en ufak bir şüphe bile duymuyorum...

Bir sonraki *Analiz* köşesinde görüşünceye dek hoşçakalın, satrançla kalın!

Hazırlayan: FM Alper Efe ATAMAN